

**CURRICULUM DE PREGATIRE
IN SPECIALITATEA**

GERIATRIE SI GERONTOLOGIE si PSIHOGERIATRIE

**CURRICULUM IN SPECIALITATEA
GERIATRIE SI GERONTOLOGIE PSIHOGERIATRIE**

Profesor Dr Luiza Spiru

UMF Carol Davila – Clinica de Geriatrie Gerontologie Psihogeriatrie

Spital Clinic de Urgenta Elias

1.1. DEFINIȚIE: Specialitate care are drept obiective asistența medicală din îngrijirea acută, cronică, preventivă, de recuperare și terminală a vârstnicilor, precum și studiul procesului de îmbătrânire din punct de vedere somatic, mental, funcțional și social la nivel individual, și al problematicei legate de acest proces la nivelul societății.

1.31. STRUCTURA GENERALĂ

1.3.1.1. Structura stagiilor de pregătire:

- ✓ **Geriatric și Gerontologie**
- ✓ Conceptul de Reabilitare Geriatrică Medicina celor 3 "P": Predictivă, Preventivă, Personalizată (Medicina Longevității Active)
- ✓ Managementul de caz

GERIATRIE – Tematica

Gerontologie – definiție, istoric.

1. Gerontologie socială – date epidemiologice la vârstnici, perspective de viitor în gerontologie.
2. Gerontologie socială – legislația privind protecția vârstnicului la domiciliu, spitalizat sau instituționalizat.
3. Teoriile îmbătrânirii.
4. Mecanismele celulare, structurale și metabolice specifice îmbătrânirii fiziologice.
5. Îmbătrânirea fiziologică la nivel celular, tisular, metabolic, aparat și sistem.
6. Geriatric – definiție, istoric.
7. Principii geriatric de bază - clinice: afecțiuni caracteristice vârstnicului.
8. Principii geriatric de bază - paraclinice de screening și diagnostic: teste biologice, imagistice, genetice.
9. Evaluarea geriatrică multidimensională - prezentarea detaliată a foii de observație geriatrică.
10. Evaluarea geriatrică multidimensională – teste psihometrice (Mini Mental Status Examination, Testul Orologiului, Tinetti static și dinamic, Activity Daily Living, Instrumental of Activity Daily Living, fluent verbal de literă și de grup semantic, scala depresiei Yessavage formă scurtă, scor Hatchinski, Mini Nutritional Assessment, Figura Rey, testul Grober-Buschke, Zarid burden interview).

11. Evaluarea statusului social al pacientului geriatric.

12. Patologie aparatului respirator la varstnic:

- Rino-sinuzite acute si cronice.
- Faringite acute si cronice
- Traheo-bronsite acute.
- Bronsite cronice.
- Bronhopneumopatie cronica obstructive.
- Bronsiectazii.
- Pneumonii virale, bacteriene, fungice.
- Cancer bronho-pulmonar.
- Supuratii pulmonare.
- Pleurezii. Pahipleurite.
- Tuberculoza pulmonara.
- Astmul bronsic.
- Insuficienta respiratorie acuta si cronica.
- Sindromul de detresa respiratorie acuta.
- Sindromul de apnee in somn.
- Urgente respiratorii.

13. Patologia aparatului cardiac la varstnic:

- Ateroscleroza sistemica.
- Hipotensiunea arteriala
- Hipertensiunea arteriala.
- Boala cardiaca ischemica: angina pectorala stabila si instabila si infarctul miocardic acut
- Tulburari de ritm si conducere la varstnic
- Insuficienta cardiaca
- Arteriopatie obiteranta membre inferioare.
- Insuficienta venoasa profunda.
- Boala varicoasa la varstnic.
- Trombozele venoase profunde si superficiale.
- Cord pulmonar cronic.
- Valvulopatii.

14. Patologia aparatului digestiv la varstnic:

- Tulburari de masticatie.

- Tulburari de deglutitie.
- Boala de reflux gastro-esafagian.
- Hernia hiatala.
- Ciroza hepatica.
- Gastrite acute si cronice.
- Ulcerul gastro-duodenal.
- Cancerul gastric.
- Patologia ischemica digestiva: infarctul mezenteric si angiodisplazia intestinala .
- Hepatite cronice la varstnic.
- Pancreatita acuta si cronica.
- Colecistopatii. Afectiuni coledociene.
- Afectiuni digestive post-operatorii.
- Formatiuni tumorale la nivelul aparatului digestive :esofag, stomac, colon, rect.
- Rectocolita ulcero-hemoragica.
- Tulburarile de transit: constipatia si diareea.
- Diverticuloza digestiva.
- Boala hemoroidala.

15. Patologia renala la varstnic:

- Infectiile urinare joase si inalte
- Insuficienta renala acuta si cronica.
- Retentia acuta si cronica de urina.
- Uropatia obstructive.
- Adenomul si cancerul de prostate.
- Incontinenta urinara.
- Tulburari de dinamica sexuala la varstnic.

16. Patologia hematologica la varstnic:

- Sindroamele anemice.
- Leucemiile acute si cronice.
- Limfomul malign.
- Mielomul multiplu.
- Coagulopatii.
- Terapia antiagreganta si anticoagulanta.

17. Patologia reumatica la varstnic:

- Poliartrita reumatoida.
- Polimialgia; Arterita cu celule gigante.
- Guta.
- Boala artrozica.
- Colagenoze; Lupus.
- Vasculite sistemice.
- Patologie post-traumatica.
- Spondiloartropatii.

18. Urgente in geriatrie: dispnee acuta, durere toracica, accident ischemic tranzitor, coma hipo- si hiperglicemica, vertij, sincopa, delirul acut, crizele comitiale, hematuria.

Baremul activitatilor practice:

1. Interpretarea examenului radiologic la afecțiunile prevăzute în tematică: 200 cazuri
2. Interpretarea electrocardiogramei: 200 cazuri
3. Interpretarea datelor de explorare funcțională renală, hepatică, pancreatică: 200 cazuri
4. Interpretarea rezultatelor examenului sângelui periferic pentru afecțiunile prevăzute în tematică: 30 cazuri
5. Infiltrația paravertebrală, intraarticulară, periarticulară: 20 cazuri
6. Ecografie vasculară - interpretare: 50 cazuri
7. Evaluare cognitivă la vârstnic – 100 cazuri
8. Evaluarea capacității funcționale a vârstnicului – 100 cazuri

CARDIOLOGIE-

Tematica lecțiilor conferință

- Edem pulmonar acut.
- Angina instabila.
- Infarctul miocardic acut.
- Hipertensiunea pulmonară .
- Hipertensiunea arteriala primara si secundara.
- Urgente hipertensive.

- Trombembolismul pulmonar .
- Șocul cardiogen
- Sincopa.
- Moartea subită
- Miocardite
- Cardiomiopatii
- Pericardite
- Tumorile cardiace
- Valvulopatii.
- Tulburari paroxistice de ritm cardiac.
- Ischemia acuta de membre.
- Disecția de aortă
- Endocardite
- Indicații și tratamente chirurgicale în boli vasculare
- Urmărirea bolnavilor protezați valvular.Patologia secundara protezarii valvulare.
- Indicații și tratament invaziv și chirurgical al cardiopatiei ischemice

Baremul activităților practice

1. Electrocardiograma - efectuare și interpretare: 100 cazuri
2. Ecocardiografia - interpretare: 50 cazuri
3. Explorare Holter – interpretare: 30 cazuri
4. Test de efort – interpretare: 20 cazuri

NEUROLOGIE

1. Cefalee.
2. Alterările stării de conștiență la vârstnici
3. Sindromul vestibular.
4. Particularități ale AVC ischemice la vârstnici
  - a. Etiologice
  - b. Clinice

- c. Imagistice
  - d. Evolutive (inclusiv aspecte ale potentialului neurorecuperator)
  - e. Terapeutice
5. Sindromul de lob frontal, parietal, occipital, temporal.
  6. Sindroamele extrapiramidale si parkinsonismul la varstnic.
  7. Epilepsia și crizele epileptice la vârstnici
  8. Particularități ale traumatismelor cranio-cerebrale la vârstnici
  9. Neuroinfecțiile la vârstnici
  10. Procesele expansive intracraniene la vârstnici
  11. Polineuropatiile.
  12. Sindromul miastenic.
  13. Afectiuni ale sistemului nervos autonom.
  14. Interferențe cardio-neurologice la vârstnici

***PSIHOGERIATRIE* Abordarea pacientului geriatric**

- 1.1. Psiho-geriatrul
- 1.2. Evaluare geronto psihiatrică
- 1.3. Asistentul specializat
2. **Principii clinice de evaluare**
  - 2.1. Abordarea pacientului vârstnic
  - 2.2. Evaluarea pacientului psihogeriatric
  - 2.3. Recunoașterea simptomatologiei clinice psihiatrice în cadrul îmbătrânirii cerebrale
  - 2.4. Evaluarea pacientului vârstnic psihogeriatric
  - 2.5. Neuroimagistica pacientului vârstnic
  - 2.6. Evaluarea neuropsihologică
  - 2.7. Demența
  - 2.8. Importanța valorilor culturale în procesul de îmbătrânire cerebrală
- 3 **Principii generale ale tratamentului psihiatric la vârstnic**
  - 3.1 Psihoterapia
  - 3.2 Farmacoterapia
  - 3.3 Terapie electroconvulsivantă la vârstnic
  - 3.4 Spitalizarea și îngrijirea paliativă

3.5 Spiritualitatea și psihogeriatría

3.6 Valențe etice în psihogeriatría

4 Tulburări Psihiatrice

4.1 Tulburări de memorie

4.2 Demența de tip Alzheimer

4.2.1 Definiție, criterii de diagnostic

4.2.2 Perspectiva epidemiologică

4.2.3 Diagnostic diferențial față de demența non-Alzheimer

4.2.4 Evaluare neuropsihologică

4.2.5 Imagistica structurală

4.2.6 Imagistica funcțională

4.2.7 Teste electrofiziologice

4.2.8 Biomarkeri

4.2.9 Evoluție naturală - prognostic, evaluare clinică globală, evaluarea depresiei, evaluarea deficitului cognitiv, evaluarea gradului de autonomie funcțională, evaluarea tulburărilor comportamentale

4.2.10 Managementul medicoterapeutic al DA

4.2.11 Prevenția și predicția în abordarea deficitului cognitiv în stadiile prodromale

4.2.12 Stadiul clinic moderat-lejer și moderat

4.2.13 Îngrijirea pacientului cu formă severă de DA

4.2.14 Stadiul terminal

4.2.15 Comorbidități și abordarea lor

4.2.16 Managementul simptomatologiei psihiatrice

4.2.16.1 Instituționalizarea

4.2.16.2 Îngrijitorul și calitățile lui

4.2.16.3 Evaluarea riscului de îmbolnăvire al îngrijitorului

4.2.16.4 Consilierea familială

4.2.16.5 Legislație

4.2.16.6 Suport comunitar

4.3 Demența Vasculară

4.4 Demența cu Corpi Lewy

4.5 Demența frontotemporală

4.6 Delirium

- 4.7 Depresia
- 4.8 Tulburarea afectivă bipolară
- 4.9 Suicidul
- 4.10 Psihozele vârstnicului
- 4.11 Anxietatea
- 4.12 Tulburările de personalitate la pacientul vârstnic
- 4.13 Tulburări somatoforme
- 4.14 Tulburări de somn
- 4.15 Sexualitatea și tulburările sexuale la vârstnic
- 4.16 Pacientul vârstnic cu declin intelectual

5 Afecțiuni psihiatrice asociate

- 5.1 Agitația psihomotorie asociată demenței
- 5.2 Depresia și anxietatea asociate demențelor
  - 5.2.1 Anxietatea la vârstnici
  - 5.2.2 Atacul de panică
  - 5.2.3 Fobiile
  - 5.2.4 Stressul post-traumatic
  - 5.2.5 Tulburarea obsesiv-compulsivă
  - 5.2.6 Etiologia anxietății în demențe
  - 5.2.7 Tratament
  - 5.2.8 Rolul asistentei medicale în îngrijirea pacientului cu anxietate
  - 5.2.9 Evoluție
  - 5.2.10 Prognostic
- 5.3 Psihoze induse iatrogenic la pacientul vârstnic
- 5.4 Demența Parkinsoniană

6 Disfuncția motorie indusă de tratamentul neuroleptic

7 Îngrijirea pacientului psihogeriatric cu durere persistentă

8 Apatia.

.HEMATOLOGIE Anemiile feripirive.

1. Anemia megaloblastica
2. Anemiile hemolitice.
3. Anemiile din bolile cronice.

4. Trombocitopenii.
5. Leucemii acute.
6. Leucemiile cronice.
7. Leucopenia si agranulocitoza.
8. Limfoamele Hodkin si Non --Hodkin.
9. Mielomul multiplu.
10. Sindromele mielodislazice.
11. Sindrome mieloproliferative.
12. Coagulopatii.
13. Coagulare intravasculara diseminata.

Baremul activitatilor practice:

1. Interpretarea rezultatelor hematologice – 50 buletine
2. Interpretare frotiu periferic – 20 buletine
3. Punctie biopsie sternala/creasta iliaca – 5 buletine

***UROLOGIE* Tematica lectiilor de conferinta:**

1. Retentia acuta de urina
2. Retentia cronica de urina
3. Incontinenta urinara
4. Hiperplazia benigna de prostata
5. Cancerul de prostata
6. Tulburari de dinamica sexuala
7. Infectiile tractului urinar
8. Patologie post-traumatica si post-interventionala la varstnic.

Baremul activitatilor practice:

1. Montare sonda urinara la femeie si barbat – 10 sondaje
2. Interpretare rezultate de laborator urologie – 50 buletine
3. Punctie supra-pubiana – 2 manevre.
4. Uro-flow-metrie – 5 teste.
5. Teste de screening pentru adenom/cancer de prostata – 10 buletine.

***ECOGRAFIE* Tematica lectiilor de conferinta:**

1. Notiuni introductive privind ultrasonografia
2. Ecografie ficat
3. Ecografie colecist
4. Ecografie cai biliare
5. Ecografie pancreas
6. Ecografie splina
7. Ecografie rinichi bilateral
8. Ecografie vezica urinara
9. Ecografie prostata
10. Ecografie genitala
11. Ecografie san
12. Ecografie parti moi
13. Ecografie tiroidiana
14. Principii de baza in eco-tomodensitometria doppler carotidian si vase periferice.

Baremul activitatilor practice:

1. Interpretare buletine de analiza ecografie abominala – 50 buletine
2. Interpretare buletine de analiza ecografie pelviana – 50 buletine
3. Interpretare buletine de analiza ecografie san – 10 buletine
4. Interpretare buletine de analiza ecografie tiroidiana – 10 buletine.

***NEUROIMAGISTICA* Tematica lectiilor de conferinta:**

1. Computer tomografia cerebrala
2. Angio-RMN cerebral
3. SPECTcerebral
4. Angio-RMN cerebral cu volumetrie hipocampica

I. Bioetica

II. Introducere în Bioetică - 2 ore

1. Morala, etica, etica medicală - definire, delimitarea obiectului de studiu
2. Contextul apariției bioeticii
3. Definirea bioeticii
4. Delimitarea domeniului de studiu al bioeticii

5. Teorii și metode în bioetică
- III. Conceptele de sănătate, boală, suferință prin prisma bioeticii - 2 ore
1. Definirea conceptelor de sănătate, boală, suferință
  2. Conceptele de sănătate, boală și suferință în contextul evoluției medicinei și științelor vieții
  3. Rolul credințelor și valorilor personale sau de grup în conturarea conceptelor de sănătate, boală și suferință (percepții particulare funcție de credință religioasă, etnie, etc.)
- IV. Relația medic-pacient I- 2 ore
1. Valori ale relației medic-pacient
  2. Paternalism versus autonomie
  3. Modele ale relației medic-pacient
  4. Dreptatea, echitatea și accesul pacienților la îngrijirile de sănătate
- V. Relația medic-pacient II- 2 ore
1. Consimțământul informat
  2. Confidențialitatea în relația medic-pacient
  3. Relația medic-pacient minor
  4. Acte normative care reglementează relația medic - pacient
- VI. Greșeli și erori în practica medicală - 2 ore
1. Definirea noțiunilor de greșală și eroare
  2. Culpă medicală - definiție, forme, implicații juridice și deontologice
  3. Managementul greșelii și erorii medicale în practica medicală
- VII. Probleme etice la începutul vieții - 2 ore
1. Libertatea procreației
  2. Dileme etice în avort
  3. Etica reproducerii umane asistate medical
  4. Probleme etice în clonarea reproductivă
- VIII. Probleme etice la finalul vieții- 2 ore
1. Definirea morții în era noilor tehnologii în medicină
  2. Probleme etice în stările terminale
  3. Tratamente inutile în practica medicală

4. Eutanasia și suicidul asistat
  5. Îngrijirile paliative
- IX. Probleme etice în transplantul de țesuturi și organe umane - 2 ore
1. Donarea de organe de la cadavru
  2. Donarea de organe de la persoana vie
  3. Etica alocării de resurse în transplant
- X. Probleme etice în genetică și genomică - 2 ore
1. Eugenia și discriminarea pe baza geneticii
  2. Proiectul genomului uman- probleme etice, redefinirea noțiunii de boală prin prisma cunoașterii genomului uman
  3. Etică și testarea genetică prenatală, neonatală și postnatală
  4. Statutul moral al embrionului uman; cercetarea pe embrioni
  5. Terapia genică
- X. Metodologia cercetării clinice cu implicarea pacientului varstnic.

***RECUPERARE, MEDICINĂ FIZICĂ ȘI BALNEOLOGIE* Tematica**

Principii de reabilitare în patologia degenerativă articulară (articulații periferice, coloana vertebrală) și abarticulară la vârstnic.

1. Principii de reabilitare post-accident vascular cerebral.
2. Principii de reabilitare în sindroame algice regionale.
3. Principii de reabilitare în spondilartritele seronegative: SA, artrita psoriazică, artritele enteropatie, artritele reactive (diagnostic și tratament medicamentos) .
4. Principii de reabilitare în afecțiuni cardiovasculare.
5. Principii de reabilitare în afecțiuni respiratorii.
6. Principii de reabilitare în afecțiuni post-traumatice: fracture, entorse, subluxatii.
7. Principii de reabilitare în afecțiuni ale partilor moi: tendoane, ligamente, muschi.
8. Principii de reabilitare în afecțiuni reumatismele secundare (infecțios, metabolic, endocrin, neuropatic) la vârstnic .
9. Principii de reabilitare în polineuropatii si
10. Principii de reabilitare în afecțiuni de nervi periferici

11. Principii de reabilitare in afecțiuni sechelare posttraumatice ale aparatului locomotor și stări postchirurgicale ortopedice (artroplastii, osteosinteze, etc.)
12. Obiective în profilaxia, terapia și recuperarea medicală prin mijloacele balneo-kinetofiziaterice. Principii fundamentale.

CONCEPTUL DE REABILITARE GERIATRICALĂ. Principii de baza în reabilitarea geriatrică

1. Abordarea pacientului geriatric

- 1.1. Definirea conceptului de calitate a vieții în cazul pacientului geriatric
- 1.2. Evaluarea geriatrică standardizată
- 1.3. Teste screening cu valoare predictivă aplicabile pacientului vârstnic

2. Principii de reabilitare geriatrică

- 2.1 Principii generale
- 2.2 Particularități terapeutice la vârstnic
- 2.3 Abordare multidisciplinară
- 2.4 Principii ale noilor tehnologii bazate pe folosirea informației și comunicării

3. Farmacologia clinică

- 3.1. Bazele farmacocineticii și farmacodinamicii geriatrice
- 3.2. Toxicitatea medicamentelor la pacientul geriatric
- 3.3. Polipragmazia

4. Principii de abordare a pacientului geriatric ce necesită îngrijire medicală îndelungată

- 4.1. Institucionalizarea
- 4.2. Îngrijitorul
- 4.3. Consilierea familială
- 4.4. Îngrijirea pacientului terminal
- 4.5. Principii etice și legale în serviciul geriatric
- 4.6. Suportul social

5. Noțiuni de nursing în reabilitarea geriatrică

6. Anestezia la pacientul geriatric

7. Managementul peri și postoperator la pacientul geriatric

- 7.1. Evaluarea riscului chirurgical la pacientul geriatric
- 7.2. Prevenirea complicațiilor preoperatorii
- 7.3. Prevenirea complicațiilor postoperatorii

7.4. Tulburari cognitive cu debut acut postoperator

8. Managementul durerii la pacientul geriatric

8.1. Principiile OMS privind calmarea durerii

8.2. Factorii care influenteaza perceptia durerii. Conceptul de durere totala

8.3. Evaluarea durerii

8.4. Tipuri de durere la pacientul geriatric

8.5. Strategii analgezice cu particularitate la varstnic

8.6. Aspecte psihologice, spirituale si sociale in abordarea diferitelor tipuri de durere

II. Managementul sindroamelor geriatrice- masuri de reabilitare geriatrica integrate

1. Declinul cognitiv

1.1 Context

- Istoric

- Clinic

- Paraclinic

1.2 Evaluare integrata

1.3 Masuri de reabilitare

- Generale

- Terapeutice

- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

2. DEPRESIA SI ANXIETATEA

2.1 Context

- Istoric

- Clinic

- Paraclinic

2.2 Evaluare integrata

2.3 Masuri de reabilitare

- Generale

- Terapeutice

- Fizicale

- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

3. TULBURARILE SENZORIALE

3.1 Context

- Istoric
- Clinic
- Paraclinic

3.2 Evaluare integrata

3.3 Masuri de reabilitare

- Generale
- Terapeutice
- Fizicale
- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

4. CADERI

4.1 Context

- Istoric
- Clinic
- Paraclinic

4.2 Evaluare integrata

4.3 Masuri de reabilitare

- Generale
- Terapeutice
- Fizicale
- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

5. TULBURARILE DE ECHILIBRU SI MOBILITATE

5.1 Context

- Istoric
- Clinic
- Paraclinic

5.2 Evaluare integrata

5.3 Masuri de reabilitare

- Generale
- Terapeutice
- Fizicale
- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

6. TULBURARI GENITO-URINARE- INCONTINENTA URINARA

6.1 Context

- Istoric
- Clinic
- Paraclinic

6.2 Evaluare integrata

6.3 Masuri de reabilitare

- Generale
- Terapeutice
- Fizicale
- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

7. CONSTIPATIA, SINDROAMELE DIAREICE SI INCONTINENTA DE MATERII FECAL

7.1 Context

- Istoric
- Clinic
- Paraclinic

7.2 Evaluare integrata

7.3 Masuri de reabilitare

- Generale
- Terapeutice
- Fizicale
- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

8. TULBURARILE DE SOMN

8.1 Context

- Istoric
- Clinic
- Paraclinic

8.2 Evaluare integrata

8.3 Masuri de reabilitare

- Generale
- Terapeutice
- Fizicale
- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

9. OSTEOPOROZA

9.1 Context

- Istoric
- Clinic
- Paraclinic

9.2 Evaluare integrata

9.3 Masuri de reabilitare

- Generale
- Terapeutice
- Fizicale
- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

10. SINDROMUL DE IMOBILIZARE- ESCARELE

10.1 Context

- Istoric
- Clinic
- Paraclinic

10.2 Evaluare integrata

10.3 Masuri de reabilitare

- Generale
- Terapeutice
- Fizicale
- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

11. MALNUTRITIA

11.1 Context

- Istoric
- Clinic
- Paraclinic

11.2 Evaluare integrata

11.3 Masuri de reabilitare

- Generale
- Terapeutice
- Fizicale
- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

12. INFECTIILE

12.1 Context

- Istoric

- Clinic

- Paraclinic

12.2 Evaluare integrata

12.3 Masuri de reabilitare

- Generale

- Terapeutice

- Fizicale

- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

13. TULBURARI HIDRO-ELECTROLITICE SI ALE TERMOREGLARII

13.1 Context

- Istoric

- Clinic

- Paraclinic

13.2 Evaluare integrata

13.3 Masuri de reabilitare

- Generale

- Terapeutice

- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

14. POLIFARMACOLOGIA

14.1 Context

- Istoric

- Clinic

- Paraclinic

14.2 Evaluare integrata

14.3 Masuri de reabilitare

- Generale

- Terapeutice

- Noi tehnologii bazate pe folosirea informatiei si comunicarii

15. ETICA SI DEZVOLTARE SOCIALA

MEDICINA CELOR 3''P''

Tematica

1. Concept – descriere.

2. Provocarile legate de standardizare versus individualizare.
3. Medicina integrate – concept, descriere.
4. Medicina centrata pe pacient – principia, concept, perspectiva.
5. Medicina individualizata – holistica si integrative in serviciile de sanatate.
6. Medicina personalizata si semipersonalizata bazata pe profilul individual al pacientului.
7. Medicina de precizie, personalizare si individualizata.
8. Educatia integrata in medicina de precizie.
9. Interpretarea rezultatelor in testele implicate in medicina de precizie.
10. Analiza datelor si integrarea.
11. Mecanisme patogene multifactoriale.
12. Protectia datelor.
13. 3 PM in cancer.
14. 3PM in boli cardiovasculare.
15. 3PM in diabetul zaharat.
16. 3PM in bolile neurodegenerative.
17. Epigenetica – factorii de risc individuali.
18. 3PM in medicina regenerativa.
19. 3PM in medicina sportiva si well-being.
20. Medicina transloctionala – puntea dintre 3PM si implementarea practica a principiilor ei.
21. E-Health Care si solutii inteligente, inovative, cost-eficiente.
22. Medicina de laborator- factor decisiv in implementarea 3PM.

BIBLIOGRAFIE

1. The Merk Manual of Geriatrics, Ed. Merck & comp., Whitehouse Station N.J.,2000, Editia a X-a
2. Spiru L, Romosan I, Caraba Al., Timar L.- Geriatrie, vol.I, Ed. Solness, Timișoara, 2002
3. Spiru L., I Romosan - Geriatrie, vol.II, Ed. Solness, 2002
4. Spiru L, Romosan I ,Geriatrie-Tratat, Editura „Ana Aslan Intl Academy of Aging, București”, 2004
5. Prada C. - Geriatrie și Gerontologie,vol.I, Ed. Medicală, Buc.
6. Alexa, I.D. – “Geriatrie Clinică”, ediția a II-a, Editura “Gr.T.Popa” U.M.F. Iași, 2006
7. Alexa, I.D. – “Geriatrie Clinică”, ediția a II-a, Editura “Gr.T.Popa” U.M.F. Iași, 2006
8. Howard M. Fillit, MD, Kenneth Rockwood, MD, FRCPC and John B Young,

- MD - Brocklehurst's Textbook of Geriatric Medicine and Gerontology, 8th Edition , Elsevier, 2016
9. Şuşan, L.M. – “Semiologie Medicală Geriatrică”, Editura Orizonturi Universitare, Timișoara, 2003
  10. Luiza Spiru, Bruno Vellas, Pierre Jean Ousset - Caiet de observație pentru pacienții cu Boala Alzheimer, Prima Ediție, Editura U.M.F. „Carol Davila”, 2000
  11. Luiza Spiru, Bruno Vellas, Pierre Jean Ousset- Caiet de observație pentru pacienții cu Boala Alzheimer, Editia a II-a, , Editura U.M.F. „Carol Davila”, 2000
  12. Luiza Spiru, Bruno Vellas, Pierre Jean Ousset - Teste Clinice pentru Boala Alzheimer, , Editura U.M.F. „Carol Davila”, 2001
  13. Hurjui Jan - Geriatrie Selectivă, vol. I-II, Ed. Tipo Moldova, 2002
  14. Viviana Aursulesei, Florin Mitu, Ioana Dana Alexa- Bolile cardiovasculare la varstnic; Editura Polirom, 2015, ISBN: 978-973-46-5229-7.
  15. Donca, V. – “Hipertensiunea arterială la vârstnici”, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2008
  16. Florin Dumitru Mihaltan, Ruxandra Ulmeanu- Algoritm de terapie in Pneumologie; Editura Medicala, Bucuresti, 2016.
  17. Codrut Sarafoleanu- Tulburarile respiratorii in somn; Editura Academiei Romane, Bucuresti, 2016; ISBN: 973-27-2647-1.
  18. Carmen Ginghina (sub redactia) - Compendiu de Terapie a Bolilor Cardiovasculare, Editura Medicala, Bucuresti, 2016; ISBN:978-973-39-0816-6.
  19. Gherasim Leonida (sub red.) - Medicina Internă, vol.I (1995), vol.II (1996), vol.III (1999),vol. IV, Ed. Medicală, Bucuresti.
  20. Gherasim Leonida (sub redactia) - Medicina Internă, vol.III- Bolile aparatului digestiv (1999), vol. IV- Bolile aparatului renal (2002), Editura Medicală, Bucuresti.
  21. Gherasim Leonida, Ioan Alexandru Oproiu (sub redactia)- Actualitati in Medicina interna; Editura Medicala, Bucuresti, 2015; ISBN: 978-973-39-0784-8.
  22. Delia Mut Popescu - Hematologie, editia a doua, Editura Medicală, Bucuresti, 2003.
  23. Constantin Dumitrache (sub redactia)- Endocrinologie clinica, editia a treia, revizuita; Editura National, Bucuresti, 2012.

24. J. Larry Jameson, Harrison- Endocrinologie, editia in limba romana; Editura All, Bucuresti, 2011.
25. Petrache Vartej, Ioana Vartej, Catalina Poiana- Ginecologie endocrinologica, editia a Iva, Editura All, Bucuresti, 2014, ISBN 978-606-587-5.
26. Hauser SL (editor) – Harrison’s Neurology in Clinical Medicine, 2-nd edition, McGraw Hill, Medical, New York, 2010
27. Bajenaru Ovidiu (sub redactia)- Ghiduri de diagnostic si tratament in neurologie, editia a doua, Editura Medicala Amaltea, Bucuresti, 2014.
28. Allan H. Ropper, Martin A. Samuels- Adams and Victor's Principles of Neurology- Ed. McGraw Hill Professional, 2014.
29. Dubois B. et al – „Revising the definition of Alzheimer's disease: a new lexicon”, The Lancet Neurology, 2010, 9 (11); 1118 – 1127
30. Mihai Lucan, Irinel Popescu, Gabriel Ciuce- Tratat de chirurgie- Urologia, volumul I; Editura Academiei Romane, Bucuresti, 2007; ISBN: 978-973-27-1579-6 .
31. Sinescu I. (sub red.) - Urologie Clinică, Ed. Medicală Amaltea, 1998
32. Florin Tudose, Catalina Tudose, “Psihiatrie in practica medicala”, Ed. Infomedica 2007.
33. Randall Braddom- Medicina fizica si de Reabilitare- editia in limba romana, Bucuresti, 2015.
34. Gelu Onose, Recuperare, Medicina si Balneoclimatologie, Ed. Medicala, Bucuresti, 2008;
35. Adriana Sarah Nica, Compendiu de Medicina fizica si Recuperare, Ed. Universitara “Carol Davila” Bucuresti 1998;
36. Luiza. Spiru, I. Romosan, A. Ciocalteu, Gerontonefrologie, Ed. Teora, 1998
37. Luiza. Spiru, I. Romosan, I.C. Sinescu, I. Popescu, Gerontogastroenterologie, Ed. Teora, 1999
38. Luiza Spiru, Bruno Vellas, Pierre Jean Ousset - Teste Clinice pentru Boala Alzheimer, Editura U.M.F. „Carol Davila”, 2001
39. Luiza Spiru, Ioan Romosan Interdisciplinaritatea bolilor renale si digestive, Ana Aslan International Academy of Aging, 2004
40. Luiza Spiru - Managementul bolilor de memorie – Ghid practic, 2006, - ISBN 973 -8611-4-4-2006
41. Luiza Spiru - Scale specifice de evaluare si diagnostic de specialitate, traduse si adaptate in

limba romana; Brain Aging International Journal – editie in limba romana, ISSN 1582-8360: Testul MMSE (Mini Mental State Examination), Testul OROLOGIULUI, Scorul activitatilor vietii cotidiene (ADL), Scorul IADL al activitatilor curente, SIB (Severe Impairment Battery), NPI (Neuropsychiatric Inventory), ZARIT : Evaluarea sarcinii ajutorului principal, Scorul riscului vascular HATCHINSKI, Evaluarea echilibrului static si dinamic in timpul mersului: Proba Tinetti, Test de fluenta verbala, Clinical Global Impression (CGI).

42. Luiza Spiru, Ileana Turcu, EB. Palmore, F Whittington, SR. Kunkel eds - Actual coordinates of the research on aging in Romania,: The International Handbook on Aging, Third Edition, EB. Palmore, F Whittington, SR. Kunkel eds., Praeger Publishers, Connecticut, SUA, 2009
43. Ghid de practică medicală pentru specialitatea Geriatrie Gerontologie si anexele sale, Evaluarea geriatrica si Foaia de consult geriatric, aprobate prin Ordinul ministrului sanatatii Nr. 1454/30.11.2010
44. Curriculum si Syllabus de Medicina Geriatrica-Gerontologica si Psihogeriatrie pentru Specialitatea Medicina de Familie, Conform Decizie Comisia Nationala de Geriatrie Gerontologie a MS, 2011
45. Ghid de buna practică în Ingrijirea la domiciliu și Case Rezidențiale, Conform Decizie Comisia Nationala de Geriatrie Gerontologie a MS, 2011
46. Ioan Romosan, Iosif A. Szucsik, L. Spiru;- Gerontologie 1998, editia a 2-a. Alexa, L. Spiru, V. Donca - Actualitati in geriatrie;, Ed Gr. T. Popa, U.M.F. Iasi, 2011
47. Luiza Spiru, Prevalence of co-morbidities in mild cognitive impairment (MCI) patients - a Romanian descriptive study, 8th International Springfield / Montreal Symposium on Advances in Alzheimer Therapy, 2004, Montreal, Canada; Neurobiology of Aging, ISSN: 0197- 4580, Vol: 25, Issue 2, Pg: S313-S313, Data: 2004-2007
48. Luiza Spiru - Predictive, Preventive and Personalised Medicine in Neurodegenerative Diseases: The European Association for Predictive, Preventive and Personalised Medicine World Congress (EPMA); 15-18 septembrie 2011, Bonn, Germania. Specialised Session.
49. Olga Golubnitshaja “Advances in Predictive, Preventive, Personalised Medicine”, Ed. Springer ISSN:2211-3495.

50. EPMA as the European Coordinator in the field of Predictive, Preventive & Personalised Medicine, <http://www.epmanet.eu/index.php/about---epma/european---coordination>
51. Luiza Spiru - BRAINAGING Syllabus si Curricula Instruire în noile tehnologii medicale și perfecționare pentru medicii si asistenții medicali din ambulatorii de specialitate și spitale în Brain-Aging, Proiect BRAINAGING, POSDRU/81/3.2/S/46975, 2010-2013
52. Luiza Spiru et al - Perpetual Transitions in Romanian Healthcare. Healthcare Overview: New Perspectives, Advances in Predictive, Preventive and Personalised Medicine Series, V. Costigliola (ed.), Springer Science & Business Media Dordrecht, pp.4--19; 2012.
53. Luiza Spiru - Report from the EU BRAINAGING project first outcome. European Alzheimer's Disease Consortium EADC, 5--6 September 2011, The Hague, Netherlands.
54. Luiza Spiru - Predictive, Preventive and Personalised Medicine in Neurodegenerative Diseases. The European Association for Predictive, Preventive and Personalised Medicine World Congress (EPMA). 15--18 September 2011, Bonn, Germany. Specialised Session.

Profesor Dr Luiza Spiru

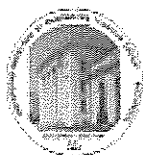
UMF Carol Davila – Clinica de Geriatrie Gerontologie Psihogeriatrie

Spital Clinic de Urgenta Elias

Presedintele Comisiei Consultative Geriatrie Gerontologie a Ministerului

Sanatatii

EPMA - National Representative (www.epmanet.eu)

tel/fax: +4021 312 46 96

mobile: +40724 232 899

e-mail: lsaslan@brainaging.ro

e-mail: spiru@epmanet.eu

www.brainaging.ro

anaaslanacademy.ro

